

IN MEMORIAM

Prof. dr Momir Milojević (1933–2021)³

Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu je još od svog osnivanja 1808. godine pa sve do današnjih dana bio nesumnjivo jedna od najvažnijih institucija ne samo u obrazovanju pravosuđa i pravnika uopšte nego i svih značajnih i važnih političkih i istorijskih ličnosti novovekovne Srbije, Jugoslavije i savremene Republike Srbije. Nemoguće je da se u jednom kratkom radu navedemo na brojne profesore Pravnog fakulteta koji su doprineli njegovom ugledu i respektu ne samo u Srbiji i Jugoslaviji nego i u evropskim razmerama.

Pošto je ovaj tekst posvećen nedavno preminulom profesoru dr Momiru B. Milojeviću, koji je čitav svoj radni vek proveo na Pravnom fakultetu u Beogradu i to na Katedri za međunarodno pravo i međunarodne odnose, prilika je da spomenemo i njegove savremenike sa te Katedre: Albert Vajs, Miloš Radojković, Smilja Avramov, Mihailo Jezdić, Milan Marković, Božidar Jovanović, Stevan Đorđević, Vojin Dimitrijević, Radoslav Stojanović, Milenko Kreća i Milan Paunović.

Opredelenje Momira Milojevića za studije na Pravnom fakultetu kako je sam govorio bilo i to što je njegov otac Branislav bio diplomirani pravnik i ugledni sudija. Zatim, njegov stric Predrag Milojević bio je jedan od najpoznatijih novinara lista „Politika“ i pisac, publicista i prevodilac, koji je naveći broj svojih članaka i drugih radova pisao iz materije međunarodnih odnosa, spoljne politike, diplomatije i međunarodnog javnog prava.

Još kao student Pravnog fakulteta Momir Milojević je pokazao interesovanje za međunarodno javno pravo, pa je bio i jedan od osnivača Kluba Ujedinjenih nacija na Fakultetu. Tada je još kao student napisao više radova iz oblasti međunarodnog javnog prava koji su bili zapaženi i nagrađeni.

Posle diplomiranja i odbrane doktorata Momir Milojević je bio stipendista Francuske vlade u periodu 1966–1968. godine, gde je na Sorboni i drugim naučnim institutima i bibliotekama proučavao francusko međunarodno pravo kao i ulogu međunarodnih organizacija u integraciji Evrope. Momir Milojević je bio poliglota govorio je francuski, engleski, nemački i ruski i odlično poznavao pravnu terminologiju na navedenim stranim jezicima.

Profesora Momira B. Milojevića sam upoznao krajem davne 1961. godine kao student postdiplomac na grupi za međunarodno pravo i međunarodne odnose, a

---

3 Redakcija Časopisa zamolila je uvaženog kolegu dr Đorđa Lopičića da napiše ovaj tekst u želji da obeleži odlazak prof. dr Momira Milojevića ne samo zato što je u Časopisu objavio nekoliko priloga i jedan zapažen članak, nego je od osnivanja CRIMEN-a bio nezvanični član Redakcije koji je najrevnosnije čitao svaki broj i uvek imao potrebu da prokomentariše njegov sadržaj i da nam uputi koristan savet.

Momir Milojević je bio tada asistent i doktorand. Nama deseterici postdiplomaca (koliko je tada bilo na tim studijama) ostao je u veoma lepom sećanju, jer nam je kao početnicima na tim studijama bezbroj puta nesebično pomagao u objašnjenju čitavih instituta, pojmova, studija i istorijskih događaja iz materije međunarodnog prava i međunarodnih odnosa. Njegova angažovanost se naročito ogledala i u pomoći oko nabavke stručne domaće i strane literature kao i u savetima u vezi sa pisanjem naših seminarskih i diplomskih radova i pri spremanju kolokvijuma i ispita.

Momir Milojević je posle završetka Pravnog fakulteta 1960. godine postao prvo stručni saradnik – asistent, a zatim docent, vanredni i redovni profesor. Predavao je Međunarodno javno pravo i Međunarodne odnose na redovnoj nastavi na osnovnim, postdiplomskim i doktorskim studijama, kao i više specijalističkih međunarodnih kurseva. Momir Milojević je praktično čitav svoj radni vek proveo na Pravnom fakultetu Beogradu od 1960. godine pa sve do penzionisanja 2000. godine. Posle penzionisanja produžen mu je radni odnos još dve godine do 2002. (znači ukupno 42 godine aktivnog rada na Fakultetu). Sve do svoje iznenadne smrti 2021. godine Momir Milojević je neprestano bio prisutan na Pravnom fakultetu, što je jedinstven slučaj u dugoj istoriji te naše visokoškolske ustanove.

Nesumnjivo da je Momir Milojević svojim pedagoškim i naučnim radom bio jedan od najomiljenijih nastavnika na Pravnom fakultetu u Beogradu. Jer, on je imao uvek vremena da za svakog studenta koji mu se obrati i razumevanja da mu objasni i pomogne u materiji za koju se zainteresovao. Poznato je da su mnogi studenti koji su pisali magistarske i doktorske teze u toku izrade obraćali se Momiru Milojeviću za konsultacije i savete, pošto su znali i visoko cenili da njegovo naučno i stručno mišljenje i stav, kao i spremnost da uvek i u najboljoj nameri pomogne.

Momir Milojević je bio po svojoj prirodi veoma povučen, skroman, nenametljiv kao ličnost i nikada nije imao bilo kada i bilo kakvu želju da se negde zbog svog rada istakne. Takođe nije imao sklonost za publicitetom u sredstvima javnog informisanja. Često je govorio da ako od nas nešto ima da saopšti to treba da uradi i publikuje u našim stručnim i naučnim časopisima. Kao što smo napred naveli njegova dobronamernost, skromnost i druželjublјivost bila je veoma poznata i profesorima i studentima.

Momir Milojević je po svom znanju bio zaista pravi enciklopedista, ne samo iz oblasti pravnih disciplina nego i iz velikog broja društvenih nauka. Pre svega iz opšte i nacionalne istorije, diplomatije, međunarodnih odnosa, međunarodne politike, političkih nauka, književnosti, filozofije, sociologije i religije.

Naučni opis Momira Milojevića je zaista impozantan. Objavio je preko 250 članaka, komentara, rasprava, analiza, prikaza, recenzija i osvrtu u našim i stranim stručnim i naučnim časopisima. Pored navedenog publikovao je šest monografskih studija. Navodimo samo tri najvažnije: *Položaj pojedinca i njegov aktivni subjektivitet u međunarodnom planu*, Beograd, 1965.; *Les droits de l'homme en periode d'exception*, La Haye, 1986.; *Ustav, pravni poredak i međunarodne obaveze Jugoslavije*, Beograd, 1989.

Učestvovao je na preko 60 naučnih simpozijuma, konferencija i savetovanja u zemlji i u inostranstvu. Odlaskom u penziju 2000. godine Momir Milojević nije pre-

stao sa svojim naučnim i pedagoškim radom. Svakodnevno je dolazio na Pravni fakultet pre svega u biblioteku, a zatim i da prisustvuje raznim odbranama magistarskih i doktorskih teza, gde je često bio i član ispitne komisije. Učestvovao je raznim naučnim projektima koje je obrađivao Pravni fakultet ili neki od drugih naučnih instituta. Mnogi drugi pravni i fakulteti društvenih nauka veoma su cenili znanje i rad Momira Milojevića i pozivali ga da održi predavanja ili neke kraće kurseve iz međunarodnog javnog prava, međunarodnih odnosa i diplomatije.

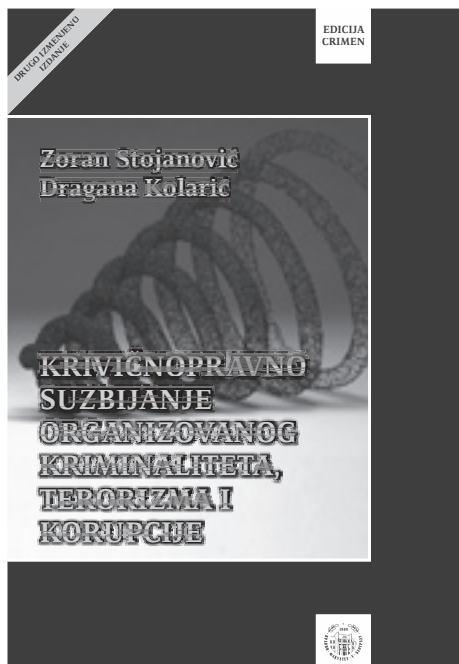
Ministarstvo spoljnih poslova tadašnje SFR Jugoslavije, a zatim i Ministarstvo spoljnih poslova Republike Srbije takođe veoma cenilo njegovo znanje i rad. Kao poznati stručnjak za međunarodno javno pravo Milojević je često bio pozivan kod Glavnog pravnog savetnika Saveznog ministarstva za spoljne poslove radi konsultacija po raznim međunarodnim pitanjima, kao i u vezi sklapanja ili tumačenja raznih međunarodnih bilateralnih i multilateralnih konvencija. Tako je Momir Milojević bio u timu Savezne Republike Jugoslavije u periodu 1993–2000. godine, koji je nastupao pred Međunarodnim sudom pravde u Hagu, u sporu Bosna i Hercegovina protiv Savezne Republike Jugoslavije zbog navodnog kršenja Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1949. godine. Momir Milojević je saradivao i sa Saveznim ministarstvom za finansije, Uredom za zaštitu jugoslovenske imovine u inostranstvu. Veliki broj izdavačkih kuća sa zadovoljstvom ga je pozivao da bude recenzent rukopisa iz oblasti međunarodnog javnog prava i međunarodnih odnosa, kao i za govornika na promociji tih knjiga.

Iznenadna smrt profesora Momira B. Milojevića predstavlja težak gubitak ne samo za Pravni fakultet u Univerziteta u Beogradu, njegove rođake, kolege i mnogobrojne prijatelje nego i za čitavu srpsku međunarodno pravnu nauku i praksu.

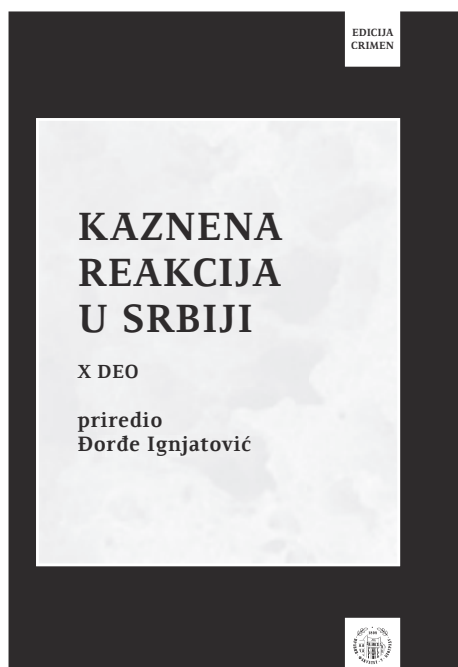
Beograd, 6. mart 2021.

Prof. Dr Đorđe N. Lopičić

EDICIJA *CRIMEN*

Edicija CRIMEN • Knjiga 29
Drugo izmenjeno izdanje

Edicija CRIMEN • Knjiga 48